В этом случае точная компенсация не будет обеспечиваться за счет дискретной компенсации батареи.

В докладе рассмотрен новый подход к емкости компенсирующих конденсаторов и предложена компенсация емкостного компенсирующего конденсатора, осуществляемая маломощным тиристорным преобразователем, и установлен алгоритм его функционирования.

Предложенный метод предусматривает одновременную компенсацию некачественности потребителя, однако в ряде случаев целесообразно применять измерения только одного фактора.

УДК 621.316

ПОЛУШКІНА К.М., ***ЛАЗУРЕНКО О.П.,*** канд. техн. наук, проф.

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СИСТЕМ ТАРИФОУТВОРЕННЯ НА ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКАХ

Концепція функціонування та розвитку ОРЕ України передбачає поступовий перехід на продаж енергії на основі двосторонніх контрактів між компаніями, що генерують енергію, поставщиками й споживачами електроенергії.

Покладена в основу, запровадженого на Україні ринку, модель базується на принципах ринку Великої Британії з урахуванням певних особливостей інших ринків. Вона передбачала формування ціни енергії на основі балансу попиту і пропозиції, а це, перш за все, передбачає перевищення пропозиції енергії над попитом, тому що ринкова ціна не може формуватись в умовах дефіциту.

У доповіді проаналізовані моделі ринків різних країн для визначення можливих напрямків розвитку енергоринку України.

Багато років у Великобританії вважалося, що тільки державна форма власності може гарантувати стабільність функціонування енергетичного сектора будь-якої країни, забезпечуючи тим самим її економічну безпеку. Проте існуюча монополія негативно позначалася на ефективності функціонування енергетики, оскільки не давала стимулів для впровадження прогресивних технологій, введення нових потужностей, зниження витрат на виробництво і передачу електричної енергії. Що негативно впливало на тарифоутворення.

Володіючи 3-м в світі економічним потенціалом, Німеччина має найбільший енергетичний ринок Європи. Висока ціна на електроенергію в Германії багато в чому пояснюється наявністю цілого ряду спеціальних податків, зокрема для підтримки національної вугільної промисловості, що дозволяє щорік купувати 40 млн. т вітчизняного вугілля.

У останнє десятиліття енергетична політика Франції була орієнтована на вирішення трьох задач: забезпечення національної енергетичної безпеки, під-

вищення надійності електропостачання, а також захист навколишнього середовища.

Польща приймає активні зусилля для входження в західну економіку. У 1998 році було заявлено про наміри реорганізації енергетики і адаптації актів регулювання енергоринку до вимог стандартів ЄС протягом 4-х років.

Японія має найвищі в світі ціни на електричну енергію. Проте разом з високою вартістю енергоносіїв на думку багатьох фахівців тут істотну роль грає і не зовсім ефективна структура енергетики.

Для інтеграції енергоринків Канада змушена провести реформи, які дозволили б підвищити конкурентоздатність в енергетиці і тим самим понизити ціну, що б збільшити експорт електричної енергії в США. Поки єдиним штатом, що здійснив дерегуляцію енергетики, є Альберта. Тут дійсно існує конкуренція в генерації, що дозволило створити енергетичний ринок з локальними тарифами.

УДК 620.9.004.18(063)

ПРОХОРЕНКО Ю.В., ***МЕЛЬНИКОВ Г.И.,*** канд. техн. наук

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА НА ПРЕДПРИЯТИИ

В связи с сокращением запасов энергоресурсов и повышением цен на них, в настоящее время в мире одной из самых актуальных проблем является комплексное решение вопроса повышения энергоэффективности производства.

Ключевую роль при этом играет правильное управление энергопотреблением на предприятиях и их оснащенность современными приборами учета. Основным звеном в решении этих вопросов становится разработка и внедрение системы энергетического менеджмента предприятия, призванной обеспечивать оптимальное энергопотребление в зависимости от производственной программы и иных факторов, оказывающих объективное влияние на расходы энергоносителей. Мировой опыт показывает, что внедрение полноценной системы энергетического менеджмента на предприятии позволяет добиться снижения энергопотребления до 10%.

Цель работы – разработать компьютерную программу для стационарного режима энергопотребления, которая позволила бы воспроизводить статистическую (опытную) зависимость удельных расходов энергоносителей от выпуска продукции, выполнять расчет и при необходимости коррекцию плановых показателей, а также осуществлять текущий контроль над изменениями удельных норм потребления энергоносителей.

При расчёте плановых показателей необходимо учесть научно обоснованные нормы и особенности предприятия, а затем определять изменение от-